

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

Діалог зі стейкхолдерами: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Вінниця-2025

УДК 37.011.3-051:159.923

DOI: <https://doi.org/10.31652/978-617-558-238-1-1-279>

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 9 від 19.03.2025 р.)

Рецензенти:

Мирончук Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент, Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Зузяк Тетяна Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Діалог зі стейкхолдерами: виклики сьогодення :
монографія. / Упорядники: Акімова О.В., Фрицюк В.А.
Вінниця, Нілан-ЛТД, 2025. 280 с.

ISBN 978-617-558-238-1

У монографії «Діалог зі стейкхолдерами: виклики сьогодення» висвітлена широка палітра проблеми особистісно-професійного розвитку вчителя в різних аспектах у статтях стейкхолдерів, спільних публікаціях науковців кафедри зі стейкхолдерами. Для педагогічних працівників закладів вищої освіти, студентів, аспірантів, докторантів.

Андрощук К.М.,
*аспірант кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту
ВДПУ імені Михайла Коцюбинського;*
Фрицюк В.А.,
*професор кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту
ВДПУ імені Михайла Коцюбинського*

ІНТЕГРАЦІЯ АНГЛОМОВНИХ АВТЕНТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

У сучасних умовах глобалізації професійна діяльність фахівців, зокрема, інженерів часто виходить за межі національних кордонів. Участь у міжнародних проєктах, співпраця з багатонаціональними командами та доступ до сучасних інженерних рішень передбачають високий рівень іншомовної підготовки. Оволодіння англійською мовою стає

не просто бажаною навичкою, а нагальною необхідністю для фахівців, які прагнуть до професійного зростання та конкурентоспроможності як на національному, так і на міжнародному ринку праці.

Для студентів технічних закладів вищої освіти англійська мова виступає основою успішної професійної кар'єри. Сучасні роботодавці, особливо в інженерних і технологічних компаніях, висувають високі вимоги до володіння англійською мовою, адже саме вона є засобом роботи з технічною документацією, науковими публікаціями, інструкціями, а також інструментом ефективної комунікації з партнерами з різних країн. Наприклад, міжнародні компанії, такі як *Siemens*, *General Electric* чи *Tesla*, очікують від кандидатів знань не лише технічної спеціалізації, але й впевненого володіння професійною англійською. Для цього у здобувачів варто розвивати відповідну мотивацію (Фрицюк, Пахольчак, Фрицюк, 2023).

Проблема перекладу англomовних текстів, особливо у технічному контексті, залишається актуальною. Недавнє дослідження, спрямоване на аналіз труднощів у перекладі професійних текстів, показало, що головною перешкодою для студентів є недостатній словниковий запас – на це вказали 87,50% опитаних. Крім того, 62,50% студентів стикалися зі складнощами у розумінні та перекладі специфічних граматичних конструкцій (Arono, & Nadrah, 2019). Це вказує на необхідність посилення роботи з автентичними джерелами, які дозволяють студентам не лише розширювати знання професійної лексики, але й краще розуміти контекст використання фахових термінів.

Автентичні матеріали – це тексти та інші ресурси, створені носіями мови для природного спілкування, передачі інформації або вираження емоцій, без орієнтації на навчальні цілі. Вони відрізняються від спеціально підготовлених

навчальних матеріалів тим, що не зазнають адаптації чи спрощення, а зберігають свою оригінальну форму та стиль (Андрощук, 2023, 135).

Використання автентичних англомовних матеріалів уже тривалий час перебуває в центрі уваги як українських, так і зарубіжних дослідників. Їхній внесок у методику вивчення англійської мови та перекладу технічної літератури важко переоцінити. Наприклад, специфіку імплементації автентичних матеріалів в освітній процес досліджували К. Вермидера, Н. Дмитренко, Д. Гулієва, І. Качур, О. Коваленко, І. Коломійчук, І. Конопляник, Л. Роєнко, О. Рейда, Г. Чуланова. В працях таких учених, як О. Борисова, В. Карабан, Л. Ключко, J. Catford та A. Lefevere були висвітлені ключові аспекти перекладу технічних текстів, включаючи особливості передачі складної термінології, структури речень та стилістики.

Актуальність інтеграції англомовних автентичних матеріалів у процес навчання майбутніх інженерів зумовлена потребою підвищення якості їхньої підготовки. Традиційні методи навчання, що базуються на стандартних підручниках, не завжди здатні забезпечити адекватний рівень іншомовної підготовки, оскільки вони часто не враховують сучасні тенденції інженерної науки, реалії професійної діяльності та вимоги ринку праці.

Інтеграція автентичних матеріалів в освітній процес сприяє формуванню у студентів практичних навичок роботи з фаховими текстами, критичного мислення, а також розуміння особливостей професійної комунікації в міжнародному контексті. Крім того, такий підхід стимулює студентів до більш активного вивчення англійської мови, оскільки демонструє її безпосередню практичну цінність для майбутньої професії.

На практиці автентичні матеріали можна використовувати для виконання таких завдань, як аналіз

технічних статей, розробка власних проектів із використанням іноземних джерел або написання звітів на основі отриманої інформації. Наприклад, під час вивчення альтернативних джерел енергії студенти можуть дослідити, як описуються функціональні характеристики сонячних батарей у технічній документації компанії *Tesla*, і порівняти їх із подібними продуктами інших виробників.

Автентичні матеріали класифікуються за стилем викладу, структурою та цільовою аудиторією, що визначає їхню складність і специфіку подачі інформації. Відповідно, вони мають широкий спектр застосування в освітньому процесі, адаптуючись до різних навчальних цілей та рівнів підготовки студентів.

1. Наукові статті – це матеріали, що відрізняються чіткою структурою, логічною послідовністю викладу та формальним стилем. Вони орієнтовані на професіоналів, дослідників і студентів старших курсів, які володіють спеціальною термінологією. Освітній потенціал таких текстів полягає у формуванні навичок роботи з академічними джерелами, розвитку критичного мислення та аналізу наукових ідей.

Автентичні англomовні наукові статті є одним із найефективніших інструментів у підготовці майбутніх інженерів, адже вони дозволяють студентам працювати з реальною мовою, яка використовується у професійному середовищі. Такі тексти сприяють не лише покращенню навичок читання, письма та перекладу, але й дають змогу ознайомитися з сучасними тенденціями у галузі, вивчати інноваційні технології, розробки та інженерні рішення. Використання англomовних фахових публікацій допомагає майбутнім інженерам опановувати професійну лексику, розуміти складну термінологію та вільно користуватися нею у глобальному контексті.

Для інженерів будь-яких спеціальностей існують такі провідні наукові видання із вільним доступом до статей:

- *Journal of Engineering (Hindawi)*. Міждисциплінарний журнал, що охоплює фундаментальні та прикладні інженерні дослідження.
- *IEEE Spectrum*. Популярний журнал, більшість статей якого доступна безкоштовно. Фокусується на новітніх розробках у сфері електротехніки, ІТ, автоматизації та робототехніки.
- *Advances in Mechanical Engineering (SAGE Open)*. Висвітлює дослідження з усіх аспектів механічної інженерії.
- *Frontiers in Built Environment*. Присвячений сталому будівництву, урбаністиці та інженерним технологіям у будівельній сфері.
- *Energies (MDPI)*. Фокусується на енергетичних технологіях, відновлюваних джерелах енергії та інноваціях у сфері енергетики.
- *Materials (MDPI)*. Журнал присвячений дослідженням матеріалознавства та їхнього інженерного застосування.
- *Heliyon (Cell Press)*. Публікує статті з різних дисциплін, зокрема інженерії, будівництва та матеріалознавства.

Ці журнали забезпечують безкоштовний доступ до своїх статей, що дозволяє вільно використовувати їх для навчання, досліджень та професійного розвитку.

Завдяки доступу до Інтернету студенти можуть легко отримати доступ до широкого спектра джерел, включно з академічними статтями, технічними оглядами, науково-популярними матеріалами чи навіть рекламними текстами інженерної тематики. Наприклад, статті на зразок «*A New Room Temperature Viscoelastic Inorganic Glass*» чи «*Advanced Composite Materials for Structure Strengthening*» є корисними не лише для засвоєння професійної лексики, але й для вивчення

перспективних технологій, що змінюють обличчя сучасної інженерії.

Робота з такими текстами може здійснюватися в різних форматах: під час аудиторних занять студенти спільно аналізують текст, обговорюють ключові тези та формулюють власні висновки. Самостійне опрацювання текстів потребує попередньої підготовки: перекладу рідковживаних слів, вивчення специфічної термінології та граматичних конструкцій. Результати роботи можуть презентуватися у вигляді анотацій, презентацій або коротких есе, що дозволяє студентам систематизувати та висловлювати свої думки англійською мовою.

Крім цього, ефективним методом є проведення круглих столів чи дискусій. Наприклад, на основі статті «*How Can We Redefine Modular Construction for a New Era?*» студенти можуть обговорити переваги та недоліки сучасних підходів у будівництві, а тема «*The Heated Debate Over Who Should Control Access to AI*» стане підґрунтям для роздумів про вплив штучного інтелекту на інженерну галузь. Дебати з таких тем не лише розвивають критичне мислення, але й сприяють формуванню навичок аргументації, вміння чітко висловлювати власну думку та контраргументи.

Таким чином, використання автентичних англомовних текстів у процесі підготовки майбутніх інженерів дозволяє студентам не лише здобувати важливі мовні навички, але й розвивати професійні компетенції, необхідні для успішної діяльності у міжнародному професійному середовищі.

2. Інтернет-форуми та професійні сайти – інтерактивні платформи, де фахівці обмінюються досвідом, обговорюють технічні проблеми та пропонують рішення. Ці ресурси стимулюють розвиток комунікативних навичок англійською мовою, дозволяючи студентам брати участь у професійних дискусіях і отримувати актуальну інформацію.

Сьогодні спеціалізовані інженерні вебсайти стають важливим інструментом для вдосконалення іншомовної компетентності. Вони об'єднують фахівців з усього світу, створюючи платформи для обговорення інноваційних технічних рішень, обміну досвідом і залучення студентів до реальних кейсів у будівельній галузі. Як зазначає С. Бовілл, залучення студентів до співтворчості освітнього контенту сприяє підвищенню мотивації до навчання і кращому розумінню практичних аспектів професії (Bovill, 2020, 1026). Таким чином спеціалізовані сайти можуть стати ефективним інструментом не лише для вивчення технічної англійської мови, але й для отримання практичного досвіду, що важливо для професійного зростання.

Популярні інженерні сайти, такі як *Engineering.com*, *Construction Dive* і *ArchDaily*, надають доступ до актуальної інформації про сучасні технології, галузеві тенденції та навіть консультації з досвідченими інженерами. Ці ресурси є багатим джерелом автентичних матеріалів, які дозволяють студентам розширювати свій словниковий запас, опановувати технічну лексику та краще розуміти професійну термінологію. Крім цього, платформи часто містять тематичні статті, дослідження, блоги та форуми, де студенти можуть брати участь у дискусіях, обговорювати реальні виклики галузі та пропонувати свої ідеї. Такі обговорення не лише вдосконалюють мовні навички, а й допомагають розвивати критичне мислення та практичні навички вирішення проблем. Деякі платформи пропонують навіть реальні кейси чи проекти для аналізу, що дає змогу отримати уявлення про реальні будівельні процеси та способи вирішення професійних завдань. Також важливим є співробітництво через міжнародні платформи, наприклад, *LinkedIn* або інші професійні спільноти. Взаємодія з колегами з різних країн сприяє інтеграції студентів у глобальну професійну спільноту.

Ще однією перевагою використання таких сайтів є можливість створення персонального портфоліо. Студенти можуть збирати та систематизувати матеріали, які вони аналізували, що сприяє закріпленню знань і надає практичну користь у майбутній професійній діяльності. Використання спеціалізованих сайтів у навчальному процесі має низку переваг: вони забезпечують доступ до актуальної інформації, дозволяють знайомитися з сучасними технологіями, розвивати комунікативну компетентність і розуміти специфіку використання англійської мови у професійному контексті. Також важливим є те, що робота з англійськими матеріалами мотивує студентів до активнішого вивчення мови, оскільки вони розуміють її значення для майбутньої кар'єри.

Рекомендовані сайти для інженерів будь-яких спеціальностей:

- *Engineering.com* – охоплює теми з механічної, цивільної та електротехнічної інженерії.
- *ArchDaily.com* – орієнтований на архітектуру та тенденції сталого будівництва.
- *ASCE.org* – пропонує ресурси, мережеві можливості та технічні матеріали для будівельників.
- *GlobalSpec.com* – платформа для пошуку технічних продуктів і рішень у різних галузях інженерії.
- *Construction Dive* – висвітлює новини та тенденції у будівництві та інфраструктурі.
- *ICE.org.uk* – центр для будівельників із доступом до тренінгів, досліджень і сертифікації.
- *AllAboutCircuits.com* – ідеальний для електриків та інженерів-електронників.
- *MaterialsToday.com* – спеціалізується на матеріалознавстві, пропонуючи інформацію про сучасні матеріали та їх застосування.

Інтеграція цих платформ у навчальний процес допомагає майбутнім інженерам адаптуватися до швидкого розвитку інженерної науки й технологій, а також розвивати їхню іншомовну професійну компетентність.

3. Рекламні брошури та буклети – інформаційні матеріали, які популяризують певну продукцію або технології. Їхній стиль зазвичай є менш формальним, з яскравими заголовками, візуальними елементами та акцентом на перевагах продукції. Такі матеріали ефективні для розвитку навичок пошуку ключової інформації, знайомства з сучасними технологічними рішеннями та формування практичної орієнтації.

Рекламні буклети та брошури технічної продукції відіграють важливу роль у навчанні майбутніх інженерів, оскільки вони поєднують у собі науково-технічний зміст із доступним викладом, який сприяє кращому розумінню матеріалу. Ці матеріали пропонують детальну інформацію про інженерні інструменти чи технічні прилади, їхні характеристики, переваги та можливості застосування, допомагаючи студентам побачити практичне втілення теоретичних знань у реальних умовах. Завдяки поєднанню наукового підходу та елементів реклами, буклети не лише знайомлять із сучасними технологіями, але й розширюють професійний словниковий запас і формують уявлення про сучасні тренди в інженерії.

Однією з головних переваг буклетів є їхня актуальність. Вони створюються безпосередньо виробниками технічного обладнання і тому відображають реальні інновації, які вже застосовуються на практиці. Це дозволяє студентам залишатися в курсі останніх розробок, наприклад, у сфері енергозбереження чи автоматизації. У цьому контексті можна навести приклад буклетів від компанії *Bosch Rexroth*, які демонструють використання гідравлічних систем у

будівельній техніці, або матеріалів *Fluke*, що розповідають про вимірювальні прилади, здатні працювати в складних умовах.

Не менш важливою є наочність таких матеріалів. Схеми, графіки, ілюстрації та фотографії, які зазвичай містяться у брошурах, допомагають краще зрозуміти принцип дії обладнання та його особливості. Наприклад, буклети компанії *Siemens* часто включають інфографіку, що пояснює функціонування автоматизованих систем керування, а брошури *ABB* демонструють переваги енергоефективних електродвигунів у порівнянні з традиційними рішеннями.

Рекламні буклети також мотивують студентів до вивчення англійської мови, адже саме на цьому мовленнєвому середовищі базується більшість технічних матеріалів. Завдяки автентичним текстам, студенти навчаються розуміти професійну термінологію, яка використовується інженерами по всьому світу. Це можуть бути терміни, як-от «programmable logic controllers» (PLCs) або «human-machine interface» (HMI), які часто зустрічаються в матеріалах *Siemens* або інших компаній, що працюють у сфері автоматизації.

Практичний аспект використання буклетів проявляється у завданнях, які викладачі можуть запропонувати студентам. Зокрема майбутні інженери можуть аналізувати тематичні матеріали, порівнювати характеристики продукції різних виробників чи навіть створювати власні рекламні матеріали для вигаданих або реальних продуктів. Такі завдання допомагають не лише поглибити знання про технічне обладнання, але й розвинути навички критичного мислення, аналізу та професійного спілкування. Наприклад, студентам можна запропонувати порівняти екскаватори від *Caterpillar* і *Komatsu* за такими параметрами, як потужність, споживання палива чи вартість обслуговування, використовуючи відповідні буклети.

Окремої уваги заслуговують буклети компаній, що спеціалізуються на системах опалення, вентиляції та кондиціонування, таких як *Daikin* або *Mitsubishi Electric*. Їхні матеріали допомагають майбутнім фахівцям зрозуміти, як саме працюють ці системи, і які рішення є найбільш оптимальними для різних умов. Використовуючи подібні буклети, студенти можуть не лише отримати інформацію про продукцію, але й навчитися формулювати рекомендації для її вибору, що є важливим для професійної діяльності.

Рекомендовані джерела рекламних буклетів:

- *Bosch Rexroth* – рішення для гідравлічних систем і автоматизації.
- *Fluke* – інструменти для вимірювання електричних параметрів.
- *Siemens* – продукція для автоматизації та енергетики.
- *ABB* – енергоефективні системи та електротехнічне обладнання.
- *Caterpillar* – важка техніка для будівництва та промисловості.
- *Komatsu* – будівельна техніка та запчастини.
- *Daikin* – системи опалення, вентиляції та кондиціонування.
- *Mitsubishi Electric* – рішення для HVAC-систем та автоматизації.

Таким чином, рекламні буклети й брошури є потужним інструментом у підготовці майбутніх інженерів. Вони сприяють формуванню практичних знань, розширенню словникового запасу та знайомству з сучасними технологіями.

4. Технічні описи та інструкції – це тексти, що містять детальну інформацію про пристрої, механізми, програмне забезпечення чи процеси. Вони відрізняються чіткою структурою, використанням спеціалізованої термінології та інформативним стилем викладу. Основними читачами таких

матеріалів є інженери, технічні фахівці та користувачі, які працюють із відповідними системами чи обладнанням. Освітній потенціал технічних описів та інструкцій полягає у розвитку навичок розуміння технічної документації, аналізу складних процесів та точного відтворення інструкцій.

Автентичні англomовні технічні описи та інструкції є важливим інструментом у підготовці майбутніх інженерів, оскільки вони дозволяють студентам ознайомитися з реальною мовою професійного середовища. Вивчення таких текстів сприяє формуванню компетенцій у роботі з технічною документацією, правильному інтерпретуванню специфікацій, а також точному дотриманню технологічних вимог та інструкцій з експлуатації обладнання. Використання подібних текстів допомагає студентам засвоювати професійну лексику, розуміти складну технічну термінологію та правильно застосовувати її у своїй діяльності.

Для інженерів різних спеціальностей існують такі провідні ресурси із вільним доступом до технічних описів та інструкцій:

- *NASA Technical Reports Server (NTRS)*. База даних технічних звітів, що охоплює інженерні рішення та наукові розробки в аерокосмічній сфері.
- *IEEE Xplore Open*. Доступ до інструкцій і технічних звітів у галузі електротехніки, ІТ та автоматизації.
- *Open Textbook Library*. Збірник технічної документації та навчальних посібників із відкритим доступом.
- *TechStreet*. База даних стандартів, технічних інструкцій та специфікацій у різних галузях промисловості.
- *Electronics Notes*. Платформа, що містить технічні описи та інструкції у сфері електроніки та телекомунікацій.

Ці джерела надають безкоштовний доступ до технічної документації, що дозволяє студентам використовувати їх для навчання, досліджень та професійного розвитку.

Сучасні цифрові ресурси забезпечують легкий доступ до широкого спектра технічних описів та інструкцій, що є ключовим для підготовки висококваліфікованих інженерів. Наприклад, інструкція «*Installation and Maintenance Guide for Industrial HVAC Systems*» або специфікація «*Structural Analysis of Composite Materials*» допомагають студентам краще розуміти принципи роботи складних систем та технічних механізмів.

Робота з такими матеріалами може здійснюватися у різних форматах. В аудиторії студенти можуть спільно аналізувати технічні описи, обговорювати їхню структуру, ключові параметри та особливості термінології. Самостійне опрацювання технічної документації потребує навичок точного перекладу, розуміння специфічних технічних понять та аналізу креслень і схем. Підсумкові результати роботи можуть презентуватися у вигляді технічних звітів, схем чи моделей, що дозволяє студентам систематизувати свої знання та навички у професійній сфері.

Дієвим методом є також моделювання практичних ситуацій, де студенти застосовують отримані знання для вирішення інженерних задач. Наприклад, на основі інструкції «*Guidelines for Safe Operation of Robotics in Manufacturing*» можна організувати обговорення можливих ризиків та заходів безпеки при роботі з автоматизованими системами. Це сприяє розвитку критичного мислення, точності виконання інструкцій та формуванню відповідальності у професійній діяльності, а відтак – є ефективним інструментом не лише для покращення мовленнєвих навичок, але й для розвитку професійних компетенцій, необхідних у міжнародному технічному середовищі.

Усі джерела, перелічені вище, є текстовими або візуальними. Однак велику роль у розвитку іншомовної професійної компетентності майбутніх інженерів відіграють також аудіо- та відеоматеріали, джерелами яких є

різноманітні міжнародні конференції або вебіари, організовані провідними інженерним компаніями.

5. Конференції і вебіари – це платформи для обміну знаннями, ідеями та досвідом між професіоналами, науковцями та студентами. Вони відрізняються динамічним форматом, інтерактивністю та можливістю отримати актуальну інформацію про новітні розробки, технології та дослідження. Основна аудиторія таких заходів – спеціалісти у відповідних галузях, студенти та дослідники, які прагнуть розширити свої знання, знайти партнерів для співпраці та ознайомитися з трендами професійного середовища. Конференції зазвичай проводяться англійською мовою, створюючи міжнародну платформу для спілкування, обговорення досліджень та вирішення актуальних викликів у галузі.

Такі заходи є важливим інструментом у підготовці майбутніх інженерів, оскільки вони дозволяють студентам зануритися в реальне професійне середовище. Участь у них сприяє покращенню навичок слухання та сприйняття наукової інформації, розширенню словникового запасу та розвитку навичок презентації і публічних виступів. Також конференції та вебіари є чудовою можливістю для нетворкінгу, обговорення новітніх досліджень і пошуку інноваційних рішень у галузі інженерії.

Для студентів це також можливість вдосконалити свою фахову англійську, адаптуватися до глобального професійного середовища та познайомитися з провідними спеціалістами в обраній галузі.

Для інженерів будь-яких спеціальностей існують престижні конференції та заходи, наприклад:

- *ASCE International Conference on Computing in Civil Engineering (i3CE)* – фокусується на застосуванні

цифрових технологій у цивільному будівництві, зокрема BIM, штучного інтелекту та автоматизації процесів.

- *Futurebuild* – щорічний захід у Лондоні, присвячений сталому будівництву, інноваціям та інженерії майбутнього.
- *Advanced Manufacturing and Materials (AMM)* – міжнародна конференція, що охоплює новітні матеріали, технології виробництва та їхній вплив на інженерні рішення.
- *Offshore Technology Conference (OTC)* – одна з найбільших платформ для обговорення інженерних рішень у сфері видобутку нафти й газу, морських конструкцій та енергетики.
- *International Conference on Transportation and Traffic Engineering (ICTTE)* – захід, присвячений розробці та впровадженню сучасних рішень для транспортних систем і логістики.

Такі конференції дозволяють студентам дізнатися про останні технології, матеріали й тенденції. Наприклад, на *Futurebuild* обговорюються питання «зеленого» будівництва, а на *i3CE* демонструються кейси впровадження автоматизованих систем у будівельних проєктах.

Також популярними є вебінари, що охоплюють вузькоспеціалізовані теми. Наприклад, *Autodesk University* проводить навчання з BIM-технологій, а платформа *EdX* пропонує курси з матеріалознавства чи управління будівельними проєктами. Онлайн-семінари дозволяють студентам працювати у зручному форматі, розвиваючи як технічні, так і мовні навички.

Участь у таких заходах не лише розширює знання студентів, а й сприяє створенню професійних контактів. Це допомагає адаптуватися до роботи у багатонаціональних

командах, готуючи майбутніх інженерів до викликів сучасного професійного середовища.

Інтеграція англомовних автентичних джерел в освітній процес підготовки майбутніх інженерів є важливим кроком на шляху до формування висококваліфікованих спеціалістів, здатних працювати у міжнародному середовищі. Використання наукових статей, технічних описів, рекламних матеріалів, конференцій та вебінарів сприяє не лише покращенню комунікативної компетентності студентів, але й розвитку їхніх професійних навичок. Автентичні матеріали допомагають майбутнім інженерам опановувати спеціалізовану лексику, знайомитися з новітніми тенденціями у своїй галузі та вдосконалювати аналітичне мислення.

Активне використання таких джерел в освітньому процесі дозволяє студентам працювати з реальними джерелами інформації, що використовується у професійних колах, а також сприяє розвитку навичок критичного аналізу, аргументації та комунікації. Проведення дебатів, круглих столів, аналіз технічної документації та участь у міжнародних конференціях і вебінарах готують студентів до реальних викликів, з якими вони зіштовхнуться у своїй професійній діяльності, сприяючи їхньому професійному саморозвитку (Фрицюк, & Вовк, 2016).

Отже, інтеграція англомовних автентичних джерел в процес навчання майбутніх інженерів іноземної мови є дієвим методом підготовки конкурентоспроможних фахівців, які володіють не лише професійними знаннями, але й мовленнєвими навичками, необхідними для роботи в глобальному інженерному середовищі.

*Зелінський В.Ю.,
аспірант кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту
ВДПУ імені Михайла Коцюбинського;
Волошина О. В.,
доцент кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту
ВДПУ імені Михайла Коцюбинського;*

АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПЕДАГОГІКИ: ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЧЕРЕЗ ЦІННОСТІ

Сучасні процеси глобалізації та європейської інтеграції висувають нові вимоги до системи освіти, яка відіграє ключову роль у формуванні ціннісних орієнтирів особистості. У цьому контексті аксіологічний підхід стає особливо актуальним, адже він дозволяє не лише передавати знання та навички, а й виховувати громадян зі стійкими моральними принципами, готових до активної участі в житті суспільства. Європейська інтеграція передбачає гармонізацію освітніх стандартів, орієнтацію на демократичні цінності, права людини, толерантність і культурну різноманітність.

Реалізація аксіологічного підходу набуває особливого значення у сучасних умовах стрімких змін ціннісних орієнтацій суспільства, зокрема у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів. У системі професійної підготовки майбутніх фахівців концептуальною основою не може виступати лише один методологічний підхід. Тільки комплексне врахування основних підходів дозволить сформувати педагога, рівень підготовки якого відповідає сучасним професійним стандартам, викликам сьогодення та очікуванням громадськості. Одним з важливих методологічних підходів організації освітнього процесу є аксіологічний підхід, за яким людина є найвищою цінністю

суспільства та метою суспільного розвитку, який дозволяє аналізувати педагогічні явища з позиції задоволення суспільних та особистісних потреб.

Аксіологічний підхід у концепції виховання – це своєрідна філософсько-педагогічна стратегія, яка «...ґрунтується на ідеї пріоритету загальнолюдських цінностей і самоцінності кожної особистості та визначає перспективи подальшого вдосконалення системи освіти й оптимального використання педагогічних ресурсів відповідно до вимог сучасного суспільства» (Фрицюк, & Волошина, 2018, с. 368).

Гуманістично орієнтовану концепцію освітнього процесу визначають як стратегічну програму якісної зміни освіти на всіх її рівнях, що передбачає формування у здобувачів освіти вміння орієнтуватися в соціальних і соціально-політичних процесах, свідоме формування власної думки, яка ґрунтується на розумінні та переосмисленні історичних явищ, моральних цінностей і досягнень.

Гуманізація та гуманітаризація освітнього процесу передбачає історичне підґрунтя: важливе значення має здатність аналізувати події з різних боків, усвідомлювати передумови появи конкретного явища, розуміти періодичність його розвитку (Волошина, & Андрєєва, 2018). Педагогічна аксіологія визначає особливості взаємодії педагога зі здобувачами освіти, адже важливим є не тільки процес формування загальних і професійних компетентностей здобувачів освіти, а й цілий спектр цінностей, необхідність їх розвитку. В закладі освіти необхідно сформувати у здобувачів освіти здатність орієнтуватися в громадському житті, усвідомлювати його багатогранну й ціннісну неоднорідність. Рівень сформованості цього вміння є показником вихованості особистості. Визначення концептуальних засад процесу виховання безпосередньо пов'язано і з застосуванням

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Діалог зі стейкхолдерами: виклики сьогодення

Монографія

Видання здійснене в авторській редакції

Комп'ютерна верстка: Фрицюк В.А.